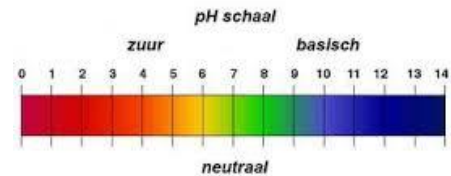

Terug naar de basis

Verzuring is een veelgehoorde term in politiek, milieu, scheikunde, ... Zuurtegraad wordt gemeten in pH, zoals iedereen zich ongetwijfeld herinnert uit een schoolverleden. Maar zuurtegraad is moeilijk te vatten: een hoge pH = een lage zuurtegraad. Een hoge pH is basisch, een lage pH is zuur. Moeilijk te vatten, want hoger zou toch meer moeten zijn...

Dankzij 'positieve heroriëntering' is het wat makkelijker te begrijpen: hoe meer PH, hoe minder zuur. Meer PH = meer verbinding, meer aandacht op het positieve, meer ruimte voor graag zien. Terug naar de basis(ch) dus.

De focus van ons denken en spreken ligt dikwijls op het negatieve, op de problemen. Ook in hulpverlening spreken we voornamelijk over wat slecht gaat en pakken we de problemen vast. Hoe dikwijls wordt er over liefde gesproken, met liefde gesproken? We ervaren gêne om mensen rechtstreeks aan te spreken. Het gesprek echt aangaan vraagt moed. Je moet aanwezig durven zijn bij sterke emoties, stil staan bij verantwoordelijkheid en vertrouwen hebben in de veerkracht van mensen en gezinnen.

Hulpverlening vandaag is 'werken met verontrusting'. Hoe beter werken met verontrusting dan het gesprek opnieuw aan te gaan? Een probleem moet niet geïsoleerd of geanalyseerd worden. Mensen moeten 'gewoon' terug durven spreken met elkaar. Maar hoe maak je dit gesprek opnieuw mogelijk? Hoe spreek je 'in waarheid' in een wereld die almaar sneller draait? En hoe doe je dat als hulpverlener die mee draait in de mallemolen van de jeugdhulp? Hoe doorbreek je de cyclus van crisis naar crisis?

Positief heroriënteren

Mensen willen gezien worden, graag gezien worden. In de kern van de zaak gaat het over liefde, over verbinding. Ben je de verbinding kwijt, dan loop je verloren.

In positieve heroriëntering gaan we in gesprek en zoeken we naar verbinding. De verbinding met zichzelf: waar gaat het hier voor mij echt over, hoe voel ik me daarbij, wat is mijn verantwoordelijkheid, hoe zou ik het anders willen en wat kan ik daar zelf voor doen? De verbinding met anderen: delen met elkaar wat er je bezig houdt, vanuit jezelf, je gevoel, je verantwoordelijkheid en je engagement. Dat 'delen

Dirk, vader: "ik heb het gevoel dat we eindelijk naar het fundament gaan, we zoeken al zoveel jaren hulp, maar eindelijk gaan we naar de kern van de zaak, ik heb het gevoel dat er iets in beweging komt"

met elkaar' doen we in 'de cirkel': het gesprek gaat dan niet over het verleden, wel over hoe we samen verder kunnen. Natuurlijk moeten er soms dingen 'hersteld' worden, het verleden wordt niet onder de mat geveegd, maar de focus is het 'terug in beweging brengen'.

Columbus in Vlaams-Brabant en Brussel

Columbus is de projectnaam voor de methodiek van 'positieve heroriëntering'. Sinds medio 2015 heeft Minor-Ndako zich ingeschreven in het Columbus-project. Dat is op het eerste zicht misschien vreemd, onze expertise ligt bij het werken met niet-begeleide minderjarige vluchtelingen. Toch vinden we dit belangrijk, deze manier van werken die naar de kern van de zaak gaat spreekt ons aan. In de confrontatie met mensen die de hel hebben doorstaan zijn we als geen ander gemotiveerd om mensen te verbinden. Terug met zichzelf, met anderen en met onze maatschappij.

Columbus, het project positieve heroriëntering, brengt ons inspiratie, helpt ons van binnenuit onszelf te vernieuwen. We hebben het engagement aangegaan om samen met de collega's van De Wissel uit Leuven Columbus Vlaams-Brabant en Brussel vorm te geven. Ook met andere PH-aanbieders in Vlaams-Brabant en Vlaanderen hebben we regelmatig uitwisseling.

In concreto betekent een 'traject positieve heroriëntering' dat we gezinnen gedurende 4 maanden kunnen begeleiden. In die tijd gaan we niet 'hulpverleners', geen opvoedingsadvies of crisishulp bieden. We gaan wel het gesprek aan met mensen en begeleiden hen in het verbindende proces. Een PH-begeleider is een procesbegeleider.

Om dat proces goed te kunnen lopen wordt er samengewerkt met aanmelders, hulpverleners uit de 'Brede Instap' (CLB's, Kind en Gezin, CAW's) of van de 'gemandateerde voorzieningen' (VK -

vertrouwenscentrum kindermishandeling en OCJ – ondersteuningscentrum jeugdzorg). Ook met hen gaan we hetzelfde gesprek aan, we bespreken hun zorg en verontrusting en maken duidelijke afspraken over het kader waarbinnen we werken. De aanmelder schakelt Columbus in voor een deeltraject: de aanmelder zorgt bij de start voor een introductie en op het einde komen we samen voor een afronding. Dan wordt bekeken of de zorg verminderd of weg is, of niet. Afhankelijk daarvan wordt afgesproken wat een eventueel vervolg is: is er nog verder hulp nodig, ja dan nee.

Cijfers

In cijfers betekent Columbus voor Minor-Ndako dat we in 2016 met 33 gezinnen een traject 'positieve heroriëntering' konden afronden. Voor 4 van die gezinnen werd nadien geen verdere hulpverlening meer ingeschakeld. Voor 5 gezinnen werd afgesproken dat de aanmelder nog een tijdje zou blijven opvolgen, als zekerheid, om op te volgen of alles goed blijft gaan. Bij de andere 24 gezinnen was de verontrusting niet voldoende verminderd om de hulpverlening helemaal af te ronden. Er was wel meer helderheid over de nodige zorg. Uiteraard zijn wij zelf ook nog aan het leren om dit soort procesbegeleiding goed te doen, we hopen dus de komende jaren steeds beter gefocust dit werk te kunnen doen.

Naast de gezinnen die we effectief begeleid hebben zijn er ook heel wat aanmeldingen geweest waarover we enkel overlegd hebben met de aanmelder. We bespreken dan de situatie vanuit de bril van positieve heroriëntering. Soms was dat voldoende voor hen om nadien het traject zelf verder te zetten. Dit aanbod van 'coaching' geven we in 2017 verder vorm. In 2016 hebben we op dit punt vooral geïnvesteerd in het leren kennen van aanmelders: kennismakingsrondes op teams van CLB's, CKG's, CAW's en vormingsdagen om de methodiek toe te lichten, in het bijzonder de rol van de aanmelder daarin. Het is immers van belang dat we elkaar begrijpen en dat we samen een nieuwe taal ontwikkelen.

De toekomst is bezig

2017 brengt uitbreiding met zich mee. Vanaf april 2017 verhoogt onze capaciteit naar 48 trajecten. Die uitbreiding gaat integraal naar aanmeldingen vanuit het CLB. Dat betekent dat we ook samen met de CLB's, in Vlaams-Brabant en Brussel in overleg zijn op welke manier we dit optimaal kunnen vorm geven.

Vanaf maart 2017 hebben we een gezamenlijke locatie met De Wissel ingenomen: Columbus Vlaams-Brabant en Brussel. Het Columbusteam wordt daardoor versterkt: de krachten worden gebundeld, de leerkansen verhogen.

Enkele impressies van mensen die 'positieve heroriëntering' van nabij hebben ervaren:

Evert, 11 jaar: "ik voel me gehoord"

Nienke, stagiair: "Columbus heeft me 'menselijker' gemaakt in mijn omgang met cliënten"

Eric, vader: "door onze gesprekken kan ik beter woorden plakken op wat er allemaal aan het gebeuren is. Anders lukt mij dat niet. Dit helpt mij verder te kunnen."

Jan, hulpverlener: "ik heb terug hoop"

Afsluitend...

Om het met Bart Moeyaert te zeggen: 'het is de liefde die we niet begrijpen'. Maar als mensen hun zorgen en verlangens met elkaar delen, dan kan de emotie stromen. Dat is de motor om in beweging te komen. Dan wordt verantwoordelijkheid opgenomen en is het mogelijk om terug engagementen aan te gaan.

Op zulke momenten begrijpen we de liefde heel goed, omdat je het voelt. Dat is wat PH beoogt.